

Post- och telestyrelsen
Spektrumavdelningen
Box 5398
102 49 Stockholm

Sänds till 800-bandet@pts.se

Datum	2010-05-03	Sidnr	1 (4)
Handläggare	Per Hemrin per.hemrin@teliasonera.com Tel: 08-504 522 47		
Referens	Hk JR 825-2/2009		
Ert datum		Er referens	

Synpunkter på PTS förslag avseende tilldelning i 800 MHz-bandet

Med anledning av de förslag som PTS presenterade vid hearingen den 19 april 2010 avseende tilldelning av tillstånd i 800 MHz-bandet önskar TeliaSonera lämna följande skriftliga synpunkter.

PTS tidsplan

TeliaSonera beklagar att PTS avser att fördröja auktionen till 2011.

Spektrumtak och närståenderegler

PTS förslag innebär fokus på antalet tillstånd som tillståndsprocessen resulterar i snarare än vad konsekvenserna blir för konkurrensen på marknaden. Detta innebär ett påtagligt gynnande av nätsamarbete mellan operatörer med separata tillstånd.

Ett nätsamarbete kräver inte något godkännande från PTS. Så länge man väljer att ha kvar tillstånden hos de ursprungliga tillståndsinnehavarna krävs ingen överlåtelse. Nätbyggnaden kan ändå ske på samma sätt som om tillstånden faktiskt överförs. Därigenom kan samarbetande operatörer gemensamt erbjuda tjänster som andra operatörer hindrats från genom auktionsreglerna.

Operatörer som redan har, eller har för avsikt att inleda, ett samarbete har möjlighet att efterfråga mer spektrum om de uppträder var för sig i auktionen. Detta förhållande presenterades på hearingen som en avsiktlig effekt av reglerna: De samarbetande bolagen skall inte anses som närstående. Samtidigt är de bundna av samarbetsförbudet i PTSFS 2008:1 15 §. Detta är naturligtvis inte trovärdigt.

Om ett spektrumtak på 2x10 MHz skall tillämpas måste det ta hänsyn till nätsamarbete, i synnerhet i band under 1 GHz. TeliaSonera föreslår därför att regeln om närstående utökas så att operatörer som har ett nätsamarbete i frekvensband under 1 GHz ska betraktas som en operatör i 800 MHz-auktionen i relation till spektrumtaket på 2x10 MHz.

Görs inte denna utökning riskeras konkurrensen att snedvridas då Telenor och Tele2s för sitt samarbete i Net 4 Mobility får möjlighet att köpa sammanlagt 2x20 MHz i auktionen, att lägga till sitt redan stora innehav i 900 MHz-bandet samt övriga band som omfattas av samarbetet. Det innebär att en stor spektrumkoncentration under 1 GHz bildas som inte är möjlig att replikera vare sig för TeliaSonera eller någon annan aktör, vilket är till men för konkurrensen på mobilmarknaden i Sverige. Det är

angeläget att PTS redovisar de analyser och överväganden som gjorts som underlag för förslaget om närståenderegler i relation till den föreslagna nivån på spektrumtaket.

Som ett komplement bör PTS också överväga ett spektrumtak på totalt innehav av frekvenser under 1 GHz, med giltighet även efter 800 MHz-auktionen. Vid utformandet av ett sådant spektrumtak måste beaktas totalt tillgängligt spektrum i banden under 1 GHz och förutsättningarna för att uppnå en bra konkurrenssituation. Syftet med ett sådant tak skulle vara att förhindra koncentration av så mycket spektrum till en aktör som hindrar andra aktörer att tillhandahålla mobila tjänster med likvärdiga hastigheter, vilka endast kan tillhandahållas med en större mängd spektrum och som kommer att vara helt avgörande i den framtida konkurrensen om mobilkunderna. Operatörer med ett nätsamarbete i band under 1 GHz bör även i detta sammanhang ses som en aktör.

Täckningskravet

TeliaSonera vidhåller att täckningskrav inte bör användas. Upphandlad täckning har betydligt större förutsättningar att göras kostnadseffektiv än om kravet kopplas till en specifik operatör.

Det är för TeliaSonera oklart var PTS anser att gränssnittet gentemot slutkund ska finnas. I mobilvärlden, liksom för till exempel digital marksänd TV, är radiovägen gränssnittet. Kunden äger mottagare, antenn, ledningar och eventuella anordningar för elförsörjning och betalar själv för allt detta liksom för service. Om den modellen tillämpas kan standardtjänster för mobilt bredband användas. Pris och kvalitet blir samma som för övriga marknaden. Dessa principer tillämpas också inom ramen för TeliaSoneras projekt Teknikskifte. Operatören måste dock tillhandahålla uppgifter för riktning av antenn.

Om åtagandet inkluderar även utrustning hos kunden så måste speciella produkter för detta definieras med egen omfattning, pris och kvalitet. Eftersom kundgruppen blir liten finns det en risk att produktutbudet kommer att hamna på efterkälken jämfört med den övriga marknaden. Definitionen av kvalitet för tjänsten är kritiska för kostnaderna och bör under alla omständigheter anpassas till definitionen av massmarknadstjänsterna för respektive bärarteknologi.

Om ett täckningskrav införs är det positivt att det inriktas på de hushåll och verksamheter som faktiskt saknar och samtidigt efterfrågar detta. Det är också rimligt att de kunder som anmäler intresse för bredband, och som därmed hamnar på nettolistan, samtidigt gör ett bindande åtagande att köpa tjänsten. Hur förändringarna i vilka hushåll och näringsställen som omfattas skall bestämmas behöver beskrivas närmare.

Det är också positivt att operatörens åtagande är ekonomiskt begränsat på förhand. I övrigt visar förslaget att PTS trots omfattande och delvis komplicerade regler ändå inte har nått fram till ett entydigt åtagande. Det är exempelvis oklart hur det skall avgöras vad som är "den mest kostnadseffektiva lösningen". Skall det beaktas vad andra operatörer skulle kunna erbjuda? Vem gör det i så fall och när? Satellit bör tillåtas som teknologi.

En större förståelse för hur beräkningarna gjorts skulle uppnås om PTS publicerade beräkningsunderlaget för att 300 MSEK räcker för täckning. Därmed skulle också realismen i PTS bedömning bättre kunna bedömas.

Vilket ansvar åvilar en operatör som meddelar att täckning finns och därmed undantar en plats från nettolistan? Vilka operatörer skall över huvud taget tillfrågas om detta?

Beträffande placering av blocket med täckningskrav se Auktionsdesign nedan.

Skydd för rundradio

I den utsträckning det skall vara tillståndsinnehavarnas ansvar att åtgärda störningar är det positivt om detta kan göras på effektivaste sätt. Förslaget är ett avsevärt steg i rätt riktning i detta avseende. Fortfarande saknas dock möjligheten att åtgärda problemen genom ändring i tv-distributionsnätet t.ex. genom att etablera slavsändare.

Auktionsdesign

Lämpligt format är beroende av reglerna i övrigt. Exempelvis innebär ett utpekade block med täckningskrav att antalet likvärdiga block minskar. Det förutses vidare att radioanvändningen i andra länder skall ha en sådan inverkan att blocken inte kan användas på samma sätt. Det kan inte nog understrykas att sådana begränsningar måste vara tydligt redovisade senast i inbjudan. Allmänna hänvisningar till kommande koordineringsavtal är inte acceptabelt. Om vart och ett av blocken har så olika egenskaper att värderingen verkligen blir individuell är förmodligen SMRA att föredra som grundformat.

SMRA har, emellertid, ett antal nackdelar som antingen inte berörs alls eller avfärdas relativt lättvindigt: skyldigheten att köpa en delmängd, frågan om sammanhängande spektrum, möjligheten att bjuda på spektrum som man inte önskar köpa och som man sedan flyttar från. Att formatet är "beprövat" innebär också att de potentiella problemen är mer kända.

Även om 2x5 MHz har ett avsevärt värde är det inte givet att detta värde överstiger blockets andel av budgivarens värdering av en kombination med 2x10 MHz. Särskilt inte om de aktuella blocken har inbördes olika villkor. Bud på 2x10 MHz upp till budgivarens fulla värdering kan därmed medföra en skyldighet att köpa 2x5 MHz till ett pris som överstiger den egna värderingen.

Det kan finnas effektiva fördelningar som inbegriper 2x5 MHz till en (eller flera) budgivare. Däremot finns det ingen anledning att anta att spridda block är till någon fördel. Om ingen tillåts bjuda på mer än 2x10 MHz minskar naturligtvis risken för osammanhängande tilldelningar, men de kan fortfarande uppstå som en följd av att alternativet kan vara ett enda, överprissat block.

Inga regler för hur auktionen skall avslutas har föreslagits. Erfarenheten från tidigare SMRA auktioner i Sverige visar att det läggs bud på block eller kombinationer som inte rimligen efterfrågas av budgivaren. En anledning kan vara att så länge man bjuder blir det alltid en ny runda och så länge det finns något annat att flytta till (och som har ett

acceptabelt pris) så blir man befriad från sitt gamla bud. Varje bud bör vara bindande och auktionen avslutas när lämnade bud i en viss runda helt kan tillgodoses.

TeliaSonera anser vidare att det är mycket olyckligt att blocket med täckningskrav inte har en fri placering inom bandet så att det kan efterfrågas oberoende av vilken del av bandet man i övrigt föredrar. TeliaSonera önskar en direkt dialog med PTS om denna och andra designfrågor för att säkerställa en bättre koppling mellan vad budgivarna värderar och vad det är möjligt att lägga bud på. Om detta väl tillgodoses bör, om nödvändigt, en något ökad komplexitet kunna accepteras.

Av de frågor kring auktionsformatet som redovisades vid hearingen är det positivt med semi-anonyma budgivare även om behovet är mindre när antalet block är litet. Namngivna budgivare är däremot inte acceptabelt. Ändringarna avseende budnivåer skulle sannolikt inte få någon nämnvärd effekt, men kan accepteras.

Med vänlig hälsning

Per Hemrin